

J E L E N K Ö R.

75. szám

Pest, szombat septem. 19^{kén}

1835.

F o g l a l a t: Magyar és Erdélyország (urbéri új fölírás ügye; kinevezések és jutalmazás; aláírási ív a' Gazdasági egyesülettől 's a' titoknok kísérelve; török vendégek Pesten; tornai förgeteg és különféle.) Anglia (orangista-gyűlés; alsó-és felsőházi ülés; Courier és Globe a' felsőház ellen.) Franciaország (czáfolatokja' ministerium és sajtótörvény ellen; francia szabadság; talán közbenjárulás a' spanyol ügybe; föltartoztatott szökevények 's holmi egyveleg.) Spanyolország (a' lázongás terjedelme, 's szerkezete; hírek Carlos táborából és Madridból; különfélek.) Lengyel és Németország. Németalföld. Amerika. Törökország.

MAGYAR- és ERDÉLYORSZÁG.

Pozsonyban a' KK. és RR. sept. 11kén átküldék a' főtáblához az urbéri tárgyban legközelebb leérkezett kir. válaszra készült új fölírási javaslatot 's ahhoz járult üzenetjüket. A' fő RR. határozata másnapi tanácskozásuk következtében e' tárgyra nézve az lön: hogy már többször kifejtett 's a' legközelebbik kir. válasz tartalmával is egyező okaikhoz ragaszkodva, fölszólítják a' KK. és RRket: egyeznének meg a' még hátralevő kevés különsgben, ha mingyárt nem saját okaikbul meggyőződve is, de legalább ő fölsége atyai szándékát tekintve; egyébiránt ha ez még is, a' fő RR. várákozása ellenére, másképp történnék, ez esetben tekintvén a' fő RR. az országgyűlés közelgő végét, nem akarják ugyan a' tanácskozások gyorsabb haladását 's a' fölírás fölterjesztését késletni, mindazáltal alaposan reménylik, mi szerint a' KK. és RR. legalább a' községi birák választatása ügyében, vagy e' kegy. kir. válasz értelméhez járulandnak, vagy legalább elállanak attól, hogy a' választó jog az alszellekre is kiterjesztessék. Többnyire miket a' RR. az országgyűlés berekesztése tekintetében ő fölségéhez „föltételek“ gyanánt fölterjeszteni kívánának, azokat „kivánatok“ gyanánt az 1723: 9 és 179: 13 értelmében nem ellenzik; a' szerkesztés fejtegetését az egyezés megtörténtére halasztván. A' fő RR. ezen üzenetét az alsó tábla 14kén vevé kerületi vitatás alá, a' szólásszabadsági 7ik, 's az Vik Ferdinand czimzetet illető új üzenettel együtt.

Ő cs. apostoli kir. fölsége august. 30kárul a' magyar kir. ud. Kancellariához intézett legfensőbb határozata szerint gróf Illésházy István cs. kir. val. kamarást és titkos tanácsnokot, aranygyapjas vitézt, magyarországi főudvarnokot, Lipító és Trenesény vmegyék örökös főispánját és Trenesény örökös urát, saját legalázatosb folyamodására a' mondott vmegyék igazgatásától föloldozni, 's mind a' két vmegyebeli főispáni méltósága meghagyatával, e' tulajdonságban tett számos évi és jeles szolgálatiért legfensőbb tetszését kijelenteni, — egyszersmind pedig helyébe Trenesény vármegye főispáni helytartójává báró Mednyánszky Aloiz cs. kir. kamarást 's m. kir.

udv. kancellariai tanácsnokot méltóztatott kinevezni. —

Ő cs. kir. fölsége junius 15iki legfensőbb határozata szerint Dubniczai Branny János fő éléstárigazgatót a' magyarországi katonai főparancsnoksághoz éléstári előadó taggá méltóztatott kinevezni.

Ő cs. kir. fölsége az udvari haditanácshoz aug. 12k. intézett legfensőbb határozata szerint Oroszfalván (Erdélyben) lakos ns Fekete Józsefnek, tavál a' kézdi-vásárhelyi nagy tűz alkalmakor kitüntetett jeles fáradozásáért, mi által a' székely nemzeti katonai nevelőházban mintegy 4923 pengő fr. értékű holmikát mente meg, közép arany polgári érdempénzt méltóztatott juttatni.

Ő cs. kir. fölsége a' kamarai főfizető hivatalnál megürült második liquidatori hivatalra Schratzenhaler András pénztári tisztet méltóztatott kinevezni. — A' nm. magyar kir. udv. Kamara Varasdra sóellenőrré Jurelich Vincze carlopagoi 30adost; Buccariba pedig 30adossá és sóárszedővé Zandonati Lőrincz helybeli ellenőrt nevezte ki. — Wrignanin Fortunát portorei 30ados és Fazola Lajos diósgyőri vastisztási irnok meghaláloztak. (kir. kam. tudósítás.)

A' GAZDASÁGI EGYESÜLET gróf titoknoka illy tartalmu levelet küldé a' mellé csatolt aláírási ívvel az Egyesület képviselőihez (a' Pestül távolabb lakók biztos alkalommal veendő azokat):

E' folyó év jun. 9kén tartott választottsági ülés határozatából örömtelven van szerencsém, a' t. cz. urnak most mint a' Gazdasági Egyesület érdemes képviselőjének, az új aláírási ívét átküldem. Ebből kitészik: mi okból nyitattik ezen új aláírási, 's mi föltételek mellett 's ennél fogva a' t. cz. urat ismétlésekkel terhelni nem fogom, sem azon, az egész Egyesület nevében előterjesztett bizodalmas kéréssel, méltóztatnék, ezen már szélesebb alapokon nyugvó 's az egyoldalúság vádjá alul tökéletesen megszabadult intézetet, melly az egész gazdaság széles mezejét munkálkodási körének ösmeri, hathatós pártfogásával támogatni; csak azon közönségesen sejdített, ha nem is kijelentett köz meggyőződést szabad legyen említenem, hogy:

Hazánk vagyonszága, minden áldásteli következményivel, egyedül a' mezői gazdaság józan elveinek körülményinkhez való alkalmazásán alapul.

Már mennyiben felelend meg az Egyesület ezen valóban nagy 's nem könnyű feladatának, a' jövődö-

ság homályai borítják; de arról kezeskedem, hogy Magyarország nagy kiterjedéséhez és éghajlata különfélétségéhez képest, e' nagy fontosságú, tiszta szándékból eredett tárgyat, egyedül a' nagy közönység élénk részvétele emelheti, 's megalapítására egyedül az nyújthat elegendő eszközöket; minél számosabak 's hatóságabak leendenek ezek, annál sikeresebben folytatandja az Egyesület munkálkodását.

Es kérdem: miután fels. Királyunk, Uralkodó hazánk több tagjai, 's ezek közt szeretett Nádorunk, e' vállalatot pártfogásukra méltaták; — ns. Pest vármegye 's városa, mihelyt az a' Választottság által kidolgozandó terv közlésével történhetik, tökéletesen reménylhetni az ország minden társaságát részvételre buzdítandja; — 's végre a' hazaszeretet a' magyar szívből még ki nem halt: kérdem mind ezeknél fogva ki csüggedhetne el? Erdemes képviselői buzgó-ágától igen igen sok függ, mellyhez az Egyesület nevében tökéletes reményem levén, minden homály-elkerülés végett, újítom ennek ügyében azon kérést, hogy a) a' Gazdasági egyesületi tagok számát növelni, — b) Neveiket a' főkönyvbe iktatás végett, nekem, a' nemzeti Casinoba Pestre, vagy Hosszúrétre Gömör vármegyébe, Rozsnyón által, illy czim alatt: „Gazdasági egyesületet illető“; c) a' beszédendő pénzt azonban egyesületi pénztárnok Heinrich János urhoz (Pesten Sütőutczán, 620 szám) kiveendő nyugtatvány mellett átküldeni méltóztassák.

Nem kételkedvén végre a' felől is, hogy midőn ezen egyesületi terv, a' fentebb érintett uton közöltetik, e' közérdekű tárgyat, a' köz tanácskozások helyén is pártolni, 's ez által a' közvéleménnyel támogatattani fogja; illő tisztelettel maradok a' t. cz. Urnak Hosszúréten aug. 29-ik 1835. aláza-
tos szolgája

Gróf Andrády György, m. k.

U. I. Az előbbi aláírás bérekesztve levén, a' régi aláírású ívet, a' mennyiben az még nem történt volna, a' felül érdeklött czim alatt magamnak be-
küldetni kérem.

GAZDASÁG-EGYESÜLETI ALÁÍRÁS, melly 1836ki Jan. 1-jétől 1841ki december végeig kötelez. 1. Az eddig létezett Állattenyésző Társaság Magyar Gazdasági Egyesületté változott által. — 2. Az Egyesületnek ezen kiterjedtebb köréhez nagyobb pénzalap levén szükséges, ezennel új aláírás nyitattik. — 3. A' volt Állattenyésző Társaság nevében eddig kibocsátott és szinte 1836tól 1841dik végeig kötelező aláírású ívekre ezentúl nem írhatni alá, de az azokon mai napig feljegyzett 10 pírtoz Részvényesek eddigi kötelezések 's jusaikban, mint például a' versenyjel-kapásban 's a' t. ezentúl is megmaradnak, felszólítatnak azonban, hogy az újdon alkotott Gazdasági Egyesület második osztályának is tetszésök szerint Részvényesei legyenek. — 4. Ezen most már Gazdasági-Egyesületnek csak az lesz valóságos tagja, ki a' tul látható második rovatba (rubrica) egy vagy több részvényt ír alá. Egy részvény évenként 10 pengő forint. — 5. Minderegy 10 p. forintos részvény egy szavazatot ad. — 6. Az állattenyész-

tési rovatba 10 p. forinton alul is elfogad évenkénti ajánlásokat az Egyesület attól, ki a' második rovatba egy vagy több részvényt ír alá, 's ki ekkép a' Gazdasági Egyesületnek valóságos tagja — de a' versenyzések alkalmával külön jobb helyre just adó versenyjelt ezentúl is csak az fog kapni, ki az első rovatba is legalább 10 pengő forintot ír alá. — 7. Az egyik rovatba írt ajánlások a' másik rovat célaira fordíttatni semmikép sem fognak, 's erre a' Választottság és különösen az Elnökség fog szorosan felügyelni. A' külön czelok iránt bővebb 's jövő közgyűlés által helybenhagyandó terv kidolgozására az 1835ki június 28-án tartott közgyűlésből egy nagyobb küldöttség neveztetett ki, de előlegesen is egy gazdasági folyó-írás alapítása harározottat el. — 8. Az aláírás szorosan kötelező 's a' fizetést évenként kiki legföljebb pesti Medard-vásárkor az Egyesület pénztárába teljesíteni tartozik. — 9. A' begyűlt pénzekről vitt rendes számadás évenként közhírré tétetik. — 10. A' feljegyzés könnyebbége végett számos ehez hasonló ív forog és minden Társ neve egy fő könyvbe iratik össze. — Pest aug. 1-sőjén 1835. — Ezek után az aláírású íven két lapon van két-két rovat, egyik az állattenyészésre, másik a' gazdaság egyéb ágaira teendő ajánlások feljegyzése végett.

KÜLÖNFÉLE. Pesten a' napokban megint török vendégink voltak. Sept. 13-ikán estve érkezek ide t. i. Törökországból a' szultánnak Parisba menő nagykövete Ahmed Csehi Reschid bey basa 's a' fejerhajó fogadóban szálla meg. Kiséretében volt: Nuri eifendi (ur) titoknok és Muzer tolmács. Ezekhez tartozik még egy altitoknok 's a' cselédség, melly 10 személyből állott. A' követ ur más nap előre küldvén embereit, maga, minthogy beteges levén ágyban kelle maradnia, csak 15-iken reggel folytat-
hatá tovább utját Bécs felé. — Nem csak alsó vidékinken de Moldva és Oláhországban is gazdag volt az idei gabonatermés. Egy kila buza ezen említett szomszéd tartományokban (a' régi magyar Havasalföldön) negyven piaster vagy 14 fr. 40 kr. a' mi pénzünk szerint. Minthogy pedig az ottani kila-mérték annyi mint erdélyi 8 köböl, így egy köbölnek az ára csak egy fr. és 50 kr. 's mivel e' csekély áron is alig találkozik vevő, hihetőleg még olcsóbb lesz. A' törökbuza-termés is gazdag; de bor kevés lesz. A' kereskedés e' tartományokban a' pénz szűke miatt igen megcsökkent, azonban most a' brassói kézműveket kezdik hordani Oláhországba.

Ahmed Fethi Ferik basa a' szultán részéről cs. k. fölségéhez örvendő tiszteletkedésül fölküldött rendkívüli követ, miután e' tisztét teljesíté, Bécsből f. h. 17-én visszaindult hazájába. Utját azon kedves emlékezetnél fogva is (saját vallo-mása a' követnek), mellyet Pesten fölmenetkori keresztül utazta alkalmával, az iránta nálunk ki-tüntetett szives fogadtatás érdemelt, ismét Magyarországnak vette 's 19-ken Pestre megérkezett 4 kocsis kísérettel. Szállása a' Hétválasztó fogadóban Pesten.

Az idej helyenkénti sok és káros esőzést szomorúan sinyli Torna vmegyének is mintegy fele része. Aug. 31-án délután iszonyu fürgeteg csapá meg e' kis terjedelmű völgyes megyét. A' vilám és dühöngő szél közt vegyest olly jég esett, minőre még soha sem emlékeznek. Nagyságra eleget találtak melly két ökönyi, 's Méhészen $\frac{1}{2}$ fontnyi, Szilason pedig $1\frac{1}{4}$ fontnyiakat mértek meg. E' jég (szerenese hogy ritkán esett) a' három soros új sindelyzetet is keresztül lyuggatá, a' fák ágait letördelé, a' szőlőket tönkretév 's tömördekbaromfit ölt meg. Miatta az emberek élete is veszélyben forgott volna, ha a' lakosok 's utasok az iszonyu fürgeteg szinétől 's alakjától jó eleve megintetve, amazok házaikba imeztek pedig kettős sietséggel állásokba nem vonulnak, mellyek az itt egymástól nem messze fekvő falak közt könnyen találhatók valának. Méhészen G. I. főszolgabíró ur szolgálójának fejét a' reá esett jég úgy megzúzá, hogy eleinte életben maradhatása is kétes lön. Egyik állásban az oda vonult emberekre a' záporberontott 's hiteles tanúk szerint majd térdig érő patakot képezvén, az emberek a' válukra ugrálnak 's ott várák a' veszély végét, míg felülről az állás sindelyzetét a' jéggolyók belyuggaták, de töréssel zuhanó erejüket vesztve a' vizárba kártellen hulladoztak. Azonban mezőkön a' még lábön álló tavaszi vetésekben nem tett annyi kárt mint a' közönséges jégeső tenni szokott, minthogy a' jégdarabok nem sűrűn hullottak. Ezen iszonyu zivatar úgy látszott, mintha csupán Torna vmegyének csapására indult volna ki, mert ezen kis megyébe Körtvélyesnél éjszak felől rotván be, a' heglánczolon, melly a' megye két völgyét ketté hasítja, általtört délkelet felé Szilasnak, Nádaskának, ismét visszafordult éjkelet irányban Torna, Méhész 's Görgő felé. Pusztító jégeső, mond a' levelező, már nálunk nem ujság, levágta ez ugyan is az előtt nem régen Szögligetnek egész, és Szinnek is $\frac{1}{4}$ határát; kivált a' szőlőhegyek érzik a' csapást 's a' szép reménnyel biztató szüret sok gazdára nézve füstbe ment. "Mire való a' bátorságosítás?"

Nyir-Adony lakosai (Szabolesban) m. Károlyi György gróf urnak, mint földesuroknak, azon jó téteményeért, mellynél fogva megértvén a' mult telen a' ma: hadög által rajtok történt szerencsétlen csapást, ennek fedezésére minden felszólítás nélkül, a' 70 egész telek után most elég bőtermésű dézmájának felét elengedni; a' marhatenyésztés előmozdítására pedig a' községnek egy jeles bikát ajándékozni szives volt, nyilvános tiszteletjök 's hálaérmelmök kijelentését elmulasztani méltatlanságnak itélnék.

A N G L I A.

Aug. 31-én Kenyon lordnál számos orangista gyűlést tartott, mellyben Cumberland hg. viitte az

előülést, mint nagymester. Mi végeztetett, csak a' beavatottak tudják. Azonban Cumberland hg. a' Dublin E. Mail szerint azon meghívásra, mellyet Hume mint az alsóház e' végre kiküldött biztosságának elnöke hozzáintézett a' végett: jelenne meg a' biztosság előtt mint tanu az orangista páholyok ügyében, következő választ adott: „St. James palota, aug. 26-án. Cumberland hg. ajánlja magát Hume urnak, 's elisméri tegnapi levele vételét, mellyhez velt az orangista páholyok végei biztosság végzése is csatolva. Cumberland hg. azt nyilvánítja Hume urnak, mint ezen biztosság elnökének, hogy ő annak semmi nyilatkozással sem tartozik.“ Ez különös. — Az irlandi egyházi törvényjavaslatban az úgy nevezett elsajátító czikkely elvetésére a' felsőház által, azt mondja a' Globe, hogy e' rendszabály az irlandi egyház fölsegítésére volt javasolva, mert „e' rendszabály ugymond nem is reformrendszabály, hanem az irlandi egyház föl-emelésére szánt sinórmérték, melly a' földön hever, mivel nincsen tizede. Itten tehát csak arról van szó: mi föltétek alatt engedi meg az alsó a' felsőháznak fölüdíteni azt. E' föltétek et a' felsőháznak el kell fogadnia, mert különben az irlandi egyházat ott fogják heverni hagyni, hol most fetreng.“ E' lapok még mindeddig nem mondták meg, mit teend a' ministerség e' fontos és olly nagy következésű krisishen. Ministerváltozásról legkisebb szó vagy jelenség sem mutatkozik. A' legujabb hírek szerint Londonból a' ministerek fölthagytak az irlandi egyházi törvényjavaslattal, miután a' felsőház olly indítványokat tűzött hozzá (p. o. az elsajátított czikkely 's járuléki eltörlesztését) mellyek azt az alsóházban elfogadhatlanná tévék. A' kincskanczellár egyszersmind törvényjavaslatot hozza indítványba, mellynél fogvást a' tizedet Irlandban be lehessen szedni. E' javaslatban a' papságnak adott kölcsön is elengedtetik jövő év april. 5-ig.

Az alsóház ülésében september 3-án a' kincstár kanczellárja a' statuspénz elsajátítását tárgyzó törvényjavaslatot harmadszor sürgeté felolvasatni. Hume ur erre indítványt tett, mellynél fogva e' harmadszori felolvasás september 7-ig lenne elhalasztandó, míg t. i. kitetszenék, mi történendik azon másításokkal, mellyeket az alsóház a' községi törvényjavaslatban a' felsőházba visszaküld. Spring-Rice ur ellenszegült az indítványnak, reményét fejezvén ki, hogy az alsóház most felküldött indítványai el fognak fogadtatni; — azután pedig, mert már majd későnek is hiszi azt. O'Connell arra kéré tisztes barátját Hume urat, venné az indítványt vissza, 's ő is későnek hívé azt. Miután Spring-Rice azon nyilatkozást adta, hogy Hume indítványa a' ministerek tekintetét gyöngitené, Hume ur azt visszahuzni ajánlotta,

's minthogy J. Russell lord ezt bizonylá, csakugyan vissza is húzta a' ministeri oldal nagy tapsai közt. Mire az elsajátító cikkely, melly az országos pénzek kezelését a' fenálló kormány kezébe adja, harmadszor is fölolvastatott, 's elfogadtatott. — A' felsőház ülésében september 3án megjelent J. Russell lord 's több alsóházi tag a' korlátok előtt, hogy értekezésre híja meg a' lordokat a' községi törvényjavaslatban tett indítványok iránt. Az értekezés elfogadtatott, 's Melbourne lord azonnal több peert nevezte ki e' végre, kik közt Wellington hget, Lyndhurst lordot, és Brougham lordot. Wellington hg. elhárítá magáról a' részvételt az értekezésben, úgy szinte Lyndhurst lord is. Holland lord megjegyzé, hogy ezen egész viselet igen különösnek tetszik előtte, mikép épen azok, kik az elvetett indítványokat tették, vonakodnak részt venni a' biztosságban. Brougham lord pedig azt mondá, hogy mivel az iránt nem tetetett kérdés, el lehet é a' kinevezést háritani vagy sem, — a' nemes lordoknak igen is van joguk elháritani maguktól a' részvételt. 'S minthogy Wellington hg. és Lyndhurst lord arra kérétek a' ház titkáriját, törülje le neveiket a' jegyzékből, Brougham is ugyanazt kíváná. — Más peerek neveztetvén ki, azok értekeztek is az alsóházi tagokkal. — Ugyancsak a' felsőházban sept. 4én vita alá jöttek ezen az alsóház által tett indítványok. Melbourne lord reményét fejezé ki, hogy a' nemes lordok azokat el fogják fogadni. Lyndhurst lord többeket nem ellenzett, noha azokkal valamint a' védelmökre felhozott okokkal elégtelven nem volt. Brougham lord pedig azt állítá, hogy a' törvényjavaslat előbbi alakjában sokkal jobb volt, mint most. Mi a' tett indítványokat illeti, arra, azt mondja, hogy az alsóház minden tőle 's nehéz helyzetétől kitelhető engedvényt megtett. Csak a' választási adóval nincs egy értelemben. Wellington hg. hajlandónak mondá magát az engesztelő 's mérséklett fordulatra, „de e' ház korlátú előtt kihallgatott tanuk vallomása, úgymond, még mindezek által igazságában semmit sem vesztett, 's ezért előtte az egész rendszabálytalannak tetszik. Keményen 's kimelés nélkül kikelt ezután az alsóház által tett módosítások ellen. Az egyezést nem szándéka gátlani, deváltig ellenzi az aldermanek letehetőségét. Végül nyilvánítja, hogy Lyndhurst lord, kit az ujságok jól megczibáltak, az ő kértére vitte az ellenzést; 's tette az indítványokat. Ezen első indítványokat a' felsőház szavazás nélkül elfogadta, de félrevetett később hármat; úgymint 1.) azon cikkelyt, melly szerint a' békebírákat a' községi tanács 's nem a' korona lenne kinevezendő, 144 szóval 82 ellen 2.) azon cikkelyt, mellynél fogvást a' városok kerületekre lennének felosztandók, 79 szóval 33 ellen; végre

3.) azon cikkelyt, mellynél fogva a' felsőház által kitörölt két város, Alnwick és Yeovil ismét fölvetett, szavazás nélkül. —

A' birminghami politikai egyesület ismét föltámadt, 's mozgani kezd.

FRANCZIAORSZÁG.

Thiers multkori beszéde az első részben csak a' minister viseletét tágyazá a' restauratio alatt, a' 2dik részben Royer Collard ellenvetéseire ügykezett felelni. Mentségében azt akará bebizonyítani, hogy ő személyesen az ellenzés tulságít a' restauratio alatt nem helyeslé, 's az idősebb ágbeli Bourbonokat nem gyűlölte, 's csak törvényes eszközökkel ostromlá azt. Soha ő, sem a' vele egyértelműek a' fejedelmet 's az alkotmányt egyszerre nem támadták meg. — „Mit, hevesen kiálta felé Fitzjames hg, százszor tette Ön azt“ Thiers állítása bizonyítására helyeket idézett az akkor általa szerkesztett Nationalból. A' National pedig egész falka helyeket hord föl, mellyeket Thiers ur ez időben irt, 's azok valóban nem csak a' kormány elvét támadják meg, hanem egyszersmind legelhatározottabb gyűlölségre is mutatnak a' Bourbonok ellen. Thiers különösen egy heves cikkelyt irt akkor e' czim alatt: Le roi regne, et ne gouverne pas. (A' király országol, és nem kormányoz.) Melly cikkely végett a' hirlap elíteltetett, 's a' névszerinti szerkesztő börtönbe tetetvén ott meg is halt. A' National e' példánál arra is emlékezteti Thierst, mit a' szószéken tagadott, hogy tudnillik soha sem irt olly cikkelyt, melly elíteltetett volna, vagy mellyért másnak valakinek kellett volna lakolni. Altaljában, midőn Thiers ur, úgymond a' National, a' volt kormány alatt a' törvényszerűség elvét tagadta, szükségképen annak első 's fő elvét támadta meg, 's azt tette, mit most, mint minister, meg akar tiltani. A' kamarában is szemére lobbantgatók ezt.

Miután aug. 28kán a' sajtótörvényjavaslat vitája megkezdődött, Bricqueville ezredes, némi kis értekezéséle füzetből több helyet olvasott föl a' francia népfölségről. A' centrum mindinkább nyugtalankodni kezdte, mindig inkább 's ingerlettebbül kiáltott rendre! maga az elnök közbevágott, míg Bricqueville ur kaczagva kimondá: hogy ez égbe kiáltó helyek, mellyek olly annyira ingerleni látszanak a' centrumot, szóval szóra azon beszédből kölcsönözték, mellyet a' mostani peesztör ur, (Persil) 1830ban november 22én mint főügyész, Kergorlay (X. Károlynak Polignac alatt volt 's vele együtt elítelt ministere) pörében tartott. (Csattogó kaczag, 's hosszas félbenszakasztás.)“ Persil ur: „Szavaim akkor igen is jól illettek ama' körülményekre, de most e' szószéken valódi zendítő felszólítás! (a' derék minister önmagát itélé el.)! Bricqueville ezredes: „Fölszólítás, mellyet Ön mondott vala maga

a' pairkamara előtt. Efelőtt a' pairkamara Önnek e' tanját javalta, mert vádtételéhez képest annak megfelelő ítéletet hozott, most a' kormány az igazsági ministeriumot bizta Önre, kétség kívül azért, hogy annál fényesebben ismérje el azon jogokat, melyeket Ön, mintegy a' nemzet új jogait megállapítólag hirdetett." — (Ismételt nagy kaczaj.)

— Hosszu vita keletkezett Tracy ur beszédére, mellyben arról vádolta a' ministereket, hogy sértetetik a' chartát. Guizot ur válaszolt, hogy épen a' charta-főntartásra szükséges azt erős védfalakkal körülvenni. Odilon-Barrot hevesen kivág: „Önök megsértik a' chartát!“ A' centrumban: „Rendre! Rendre!“ Guizot ur balra fordulva: „Azt vitatjuk, hogy a' chartához tartunk erősen.“ (Nagy kaczagás balfelől.) Havin: „A' centrum felé forduljon Ön, ha tetszést keres.“ Centrum: „Rendre! Rendre!“ Az elnök vállat vonítva: „Minden oldalról félbenszakasztanak.“ A' centrum: „Mi nem!“ Elnök: „Midőn minister ur azt mondja, hogy a' charta körében marad, egy rész azt kiáltja: igen, másik: nem. Én nem tudom, kikhez szabjam magamat.“ (Hangos kaczaj bal felől.) Végre a' minister bérekesztheté beszédét. Utána Bugeaud gen. a' király segédje, szóla. Hijában akarja őt a' centrum feltartani. Kevezzé titkoló beszédében azt nyilvánítja, hogy a' törvények még igen is lágyak 's enyhék. A' nyilvános vélemény még egészen másféléket kívánt (nagy kaczaj 's morgás), különösen egyet, melly nagyon szükséges volna. (balról: Ah! ah! 's mire?) „Ha eljövend az alkalom, nyíltan fogok róla szólani. (Ugyan szóljon!) Franciaország nyilvános véleménye kívánja e' törvényeket, 's ha a' chartát valaha áthágnók, (Perril után ez is készül azt tenni) maga a' nemzet kényszerítene bennünket rá. (félbenszakasztás.) Bizonyosságú szolgál azon számos levél, mellyeket ez értelemben vettem.“ (Csattogó kaczaj.) 'S így követé a' legkeserűbb jelenet csoportosan egymást.

A' pairkamara elfogadá sep. 1jén az eskütszéki törvényjavaslatot anélkül, hogy új indítványokat tett volna hozzá. 74 szavazott mellette, 25 ellen. Az igazság-minister ezután átnyújtá a' követház által már elfogadott sajtótörvényjavaslatot, 's az elnök azonnal biztosságot nevezte ki, melly tudósítást adjon felőle. — A' Journal de Paris szerint kettőt a' St. Pelagieből megszökött aprilisi vádlottak közül, névre Buzelin 's Cachuzac-ot az éjszaki-megye határszéli elfogtak. — A' Nouvelle Miner-ve arra szólítja fölpartja lapjait, hogy az újon sajtótörvényt, mennyiben az a' királyt érdekli, pusztá szóértelemben vegyék, és semmit se említsenek ezentul többé a' királyról, se családjáról, például midőn utazik, vagy valakit elfogad. 's a' t. Aug. 27én halt meg Parisban Klapproth ur, a' hispano-orientalista (keleti nyelv-tudós) 's a' magy. Akad.

is tagja mint egy 60 éves korában. Derék munkáji sokaig fogják nevét az utókorban is hirdetni. A' Moniteur du Commerce azt jelenti aug 29én, hogy Aurillacban egyszerre feltartóztatott a' rendőrség egy hintót, mellyben egy 33 éves férfi ült, 's magát Calthorpe angol lordnak nevezé. Kisézője két asszonyság, egyik mint állítá, testvére, másik Granville lordnak (a' fr. udvarnál angol követnek) atyafija, két társasszony, 's egy felügyelő. Az állított Calthorpe lordnak rendes útvele van Prussziából, 's Toulouseba utazik, a' rendőrség megtiltá neki a' tovább utazást, mert szembetünőleg hasonlít don Miguelhez. Galignani Messengere csudálkozik azon könnyűségen, mellyel az illy elfogatások történnek, mert csakugyan utazik most F.országban nem Calthorpe lord, hanem ur, 's Toulouseba szándékozik.

Egy párisi levelező aug. 28ról így elmékedik a' francia állapotokról: „Az emberek itt sokat beszélnek a' szabadságról; de mint Comte a' restauratio alatt megmondotta, míg a' Censeurt írta, 's valamint Paul Louis Courrier szinte ismétlette, hogy itt a' szabadság alatt hatalmat értettek. — Szabadnak lenni itt nem annyit tesz, mint függetlennek lenni, nem megmaradhatni véleménye mellett, 's nem kivíni a' jogot; szabadnak lenni itt uralkodni tesz; minden szabadsági fogalmok itt uraságra 's hatalomra czéloz. — A' ministeri lapok szabadsága, igazán megfontolva nem egyéb, mint, ma a' doctinairek, holnap a' tiersparti 's a' t. urasága, 's oda jutottanak már, hogy a' műveltebbek azt kérdezik: mellyik fajú szabadságnál maradnak leginkább menten, 's azt engedik meg — önségből — Így állott fel 's marad fen a' juste milieu. —

Bordeauxból sept. 1ről következő levél érkezett: „A' kormány parancsára, a' katonaságnak adott valamennyi engedelem 's elbocsátás visszahúzatott 's megülttatott minden új elbocsátás. Mondják, e' parancsot nem egyedül a' pyrenaei határszélre szoritották. Annyit majd bizonyosnak tarthatni, hogy a' francia kormány közbenjárni készül a' spanyol ügyekben, minthogy már néhány tartomány szinte függetlennek nyilatkozott a' madridi kormánytól. A' Girond megye közszéke az Election republicanus lapot, melly zendülésre ingerlésről vala vádolva, őt percznyi tanácskozás után minden vád alul fölmenté. E' példa azt mutathatja, hogy az esküttek az új törvényjavaslat nem igen elégülnek meg. Az új törvények következésében igaz a' kezességi nagy töke miatt olyan lapok mint az Election, valamint a' carlista Guienne is el fognak enyészni 's nemülni; de a' hirlapokkal egyúttá' pártok nem enyészendnek el.“ — A' pairkamarában sept. 5én Varante gr. felolvasta tudósítását a' sajtótörvényjavaslat-

ról. A' biztosság, mellynek nevében Varante ur tudósita, egyhanguan elfogadtatását javasolá annak, úgy mint az a' követházból általjött.

SPANYOLORSZÁG.

A' sept. 1ői Moniteur és Journal de Paris szerint aug. 25én 350 carlospárti gyalog 's 50 lovag a' francia határt megsérték. Egy harmadik ezredi hadnagy másfél óraig tartott tüzet állá ki. Egy vadász a' 3dik ezredtől megölettetett, egy másik megsebesült. Több carlosi csapat készült ugyanazon ponton egyesülni. Barcelonai levelek szerint 27ről a' nyugtalankodók újra mozdulni akartak, de madridi hírek hallása után felhagytak szándékjokkal. A' Journal des Débats szerint Guergue csapatja aug. 31én Organyába érkezvén, csakugyan benyomult Cataloniába, mert Organya ezen helytartóságban, 10 lieu távolságra fekszik Arragonia határáról. E' csapat 12én indult az Ulzama völgyből, 17én Huescába, 18án Barbastróba érkezett, 's haladása eddig igen gyors vala, 6 nap alatt 40 lieut hagyván hátra. De a' Cinca part aira érvén, 13 nap alatt tudott Barbastróbol Organyába (25 v. 30 órai ut) mászni. Azonban tudni kell, hogy Catalonia szivébe mind- eddig nem nyomult, sőt a' magas hegyláncok közé mintegy futásnak eredt. Malagában aug. 18án 13 klastromot zártak be, csak a' kormányzó a' hatatossága tudá a' veszélyesb kitörést gátlani. Salamanca és Cadixban is minden szerzeteslakot bezárattott a' felsőség. Merino' csapatját Aspirés, Peon és Albicen majd egészen megsemmítették, 's maga nehezen lesz képes e' veszteségét kiheverni. A' bordeauxi Indicateur szerint Valladolid, Toro, Cadix és Carthagenában minden szerzetest elfűztek, 's a' carlismusrol gyanús tisztviselők hivataljokból letétettek. Granadában, hol a' katonaság erőszakos eszközökhöz nyult, vér is folyott, a' katonák elszaladtak, 's junta létesült.

Carlos főhadiszállása még aug. 22én Estellában volt. Cordova folyvást Lerin 's Logronno közt tartozkodik, 's megmagyarázhatlan munkátlanságban tespedez. Híre van, hogy a' carlositák újra meg akarják támadni Bilbaót. Moreno Madrid felé akart indulni, de tervét Iturralde, Eraso és Mazarria Eguia tábornagyok hatalmasan ellenezték. Iturralde egy idő óta mindig kedvesb 's fontosb kezd lenni a' seregnél, melly őt nem régen: „éljen Iturralde! éljen a' mi atyánk Iturralde!“ felkiáltással tisztelé meg Moreno jelenlétében. Ugy látszik, hogy Moreno nem sokára új fővezér által fog pótoltatni. Egy tudósítása szerint a' Moniteur du Commercenak, nagy hadikémet (Recognoscirung) tartatott Ernani ellen, melly épen nem a' krisztinapárti hasznára ütött ki. Aug. 30kán reggel 5000 angol és spanyol indult el S. Sebastianból Ernani felé, de estvére 100 sebességgel tért vissz-

sza. Barcelonai levelek szerint az idegen sereg, mellyet Pastor tábornagy a' carlositák ellen indulásra fölszólított, nem akart e' fölszólításnak engedni, azt mondván, hogy neki csak a' madridi kormány parancsolhat. Az Indicateur szerint a' catalóniai junta Mina tábornagyot nevezé főhadi parancsnokká, 's nincs kétség, hogy e' választást a' valenciai és saragossai junták is elismerendik. A' saragossai junta aug. 22én két határozást adott ki, mi szerint a) több tagot társítand magához, hogy a' felelősség többfelé oszoljék. b) a' madridi kormánynak többé pénzt nem küld. — Az ujlag Madridba küldött fölírásra még eddig felelet nem érkezett. Csak egy gyöngye lökés kell még, hogy Toreno' kormánya semmivé legyen, 's úgy látszik, hogy d. Carlos kevés idő mulva nem a' juste-milieu, hanem a' lázadás ellen fog harcolni. —

A' helytartóságok szövetekezése a' madridi középponti kormány ellen óriási lépésekkel halad előre. Aug. 21én Valenciában Arragonia, Catalonia és Valencia királyságok egyesülése kiáltatott ki, hogy ezek társult erővel munkáljanak a' királyszek bátorságára, szabadságra, 's a' nemzet kívánatinak megfelelő hasznos javításokra. E' eslekvényt azonban megelőzé egy tanácskozó segédjunta alkotása, hasonlóé ahoz, melly 1808ban a' spanyol hont megmenté. Ezen junta alkotása e' város lakosinál saját lelkierővel 's törvényes rendszerűséggel ment végbe; a' polgári társaság minden osztályai egybe hívtak, 's közülök a' legérdemesbek választattak. Almodovar gr. a' precuradorkamara isméretes elnöke, lön a' junta elnökévé, a' katonaság, polgárság, tisztviselőség, papság, nemesség, földbirtokosok, kereskedőség, ügyvédi kar, 's a' pór nép bírnak abban képviselőkkel. — A' barcelonai és saragossai junta példájára a' valenciai is leginkább egy tiszteletgerjesztő hadsereg szerkesztésével foglalkozik, melly képes lenne a' pártoskodókat megzabolázni, Izabella székét megerősíteni, 's olly javításokat eszközölni, mik a' század szellemének megfelelők, és Spanyolországot más európai nemzetekkel egy polczra helyezendék. Innét az tetszik ki, hogy az új alkatu kormányzések folyvást Izabella nevében beszélnek, de tetteleg mind inkább kijelentkező 's létrefejtő szakadás mutatkozik. A' lázadás naponként rendszerűbb lesz, Andalusiába is terjedez, Cadixot és Carthagenát szinte meglepé, mintelőbb Barcelonát, Saragossát, Murciát és Valenciát, Granadában az őrsereget elfűzték; a' nyugtalanság egész Estremaduráig hat. Mi marad így a' királyné kezében? Mancha és Castilia. Honnan meríti költségeit a' hadi sereg-fizetésre? Madridi hírek szerint a' pénztár üres; Valencia olly példát adott, mellyet kétség kívül egyéb tar-

tományok is követendek, t. i. a' tartományi jövedelmet, a' kormány pörsölye helyett, a' zendülő junta erszényébe önté. Mindenfelé cortes-követek állanak zendülési vezérekül. — Caballero, de las Navas 's egyéb zendülési pártfők Saragossába érkeztek, 's onnan másfelé is szándékok szertejárni. Minden hír 's tett azt mutatja, hogy a' szövetezés kapcsai naponként szorosbulnak, 's mindenütt olly öszhangzás, olly közrehatás uralkodik, melly kétségen kívül a' zendülés diadalmát eszközlendi. — A' pyrenéi Sentinelle szerint Saragossában a' madridi kormány megtámadása ellen készülnek, mert hire jött, hogy Quesada tábornagy parancsot kapott 10,000 emberrel az arragoniai lázadók ellen indulni. E' hirre minden városi katonaság, melly 22én a' carlositák ellen indult, a' városba visszahivatott. Barcelonai hírek szerint az éjszaki lázongások szomorú következése leginkább Cataloniában érezhető, mert e' tartományban az utóbbi tíz év óta Spanyolországba létesített tiltó rendszer (prohibitív system) következésében, számos gyár keletkezett, még pedig igen szép sikerrel; de mivel a' polgári háboru csak nem minden adásvevést és közösülést megszüntet: a' gyártulajdonosok kénytelenek valának munkásaik nagyobb részét elbocsátani, 's egyedül Barcelonában több mint 20 gyár zárattott be. Különösen a' pamutgyárok érzik e' csapást, mellyek, széles kiterjedésekben, 325 millió real jövedelmet adtak, 's 100,000 embert foglalatostkodtattak 150 millió real bérral; — csak magában Barcelonában 25000 kézműves élt gyárkeresetből. Most ez embertömeg egészen munka nélkül henyél, 's a' politikai lázt kétszeresen teheti veszélyessé.

D. Carlos fő hadi szállása Arronizban van, ki 28án mozogni kezdett, hogy a' krisztiniakat ütközetre csalja, de ezek házaikba sánczolák magokat. Cordova félni látszik az ütközéstől, 's a' történendők folyását elvárni akarni. A' Quotidienne folyó h. Gárol bővebb adatokat közöl az angolok 's krisztini pártnak Ernani ellen próbált hadi kémlete felől, melly alkalommal az angol segédesapatek először léptek spanyol harcmezőre. Tudvalevő dolog, hogy e' kalandorok legnagyobb idegenséggel szánták el magokat tűzbe menésre, de valóban nyomorú is volt viseletjük. Evans gen. ujonczai, kiknek Izabella királyné alkotmányos thronját védeni kell vala, a' carlositák első megpillantására elfutottak, 's a' harci replényt egészen védendő barátjaiknak hagyák. De a' krisztiniak sem sokáig álltak ellen, 's így néhány órai dulakodás után angolok és spanyolok igen szomorú állapotban 's pirongva tértek vissza St Sebastianba, veszteségök 40 holtra (mind spanyol, mert az angolok elfutottak, mielőtt valaki meg-

halhatott volna) 's mintegy 200 sebesre megy. Chichester gen. ki embereit megállítani akará, maga is megsérült. A' carlositák csak 6 legényt vesztenek. — Elválík, bebizonyul e? —

Aug. 29én Madritba érkezett sebesposta jelenté, hogy 25én Cadixban zendülés volt 's junta neveztetett-ki, melly a' királynéhoz azonnal fölrást készíté hasonló hangut 's tartalmút, mint a' többi föllázadt tartományok. Madridnak ostrom alatti állapotja folyvást tart, 's Isten tudja mikor végződik; mert a' katonai biztosság lajhárilassúsággal halad munkálatiban 's még eddig csak egy elhatározó lépést sem tett. Alcalá Galiano, 's bebörtönzött szerkesztőtársa Chacon, vádalap hijánya miatt szabadon bocsátott. A' sz. Miklós tömlőczbe zárt katonai követei közül egyedül Abrantes hg. beszélhet családjával. A' kormány parancsot adott a' föloszlatott zászlóaljok ujjolag szerkesztésére. A' kabinet részint változásáról igen sokat beszélnek. Hir szerint Satorio lesz tengeri ministerré, 's Riva Herrera, Martinez de la Rosa rendszerének buzgó pártolója belügyivé, Castro Toreno hg. pedig ideiglenes hadivá, kinél a' jelen körülményekhez képest alkalmazatlanabbat lehetetlen volna választani, mert élemedett kora minden foglalatosságra tehelenné teszi. A' köz vélemény mind az ő, mind társai választatását kárhoztatja, mint olyakét, kik a' ministerségnek új erőt adni lelketlenek 's a' jelen dolgok sulya alatt lerogyandnak. A' 29iki udvarilap következő czikkelyt közöl: Carlos emberei ország-szerzte körlevelet kaptak, mellyben parancsoltatik nekik, hogy magokat mindenfelé a' zendülők közé vegyítsék, 's a' népet föllázítani segítsék, ezáltal a' kormány ügyét terhesitendők, 's hogy bármely költséges eszközt gondosan használjanak azon czélra, hogy a' királyné a' felbomlott jó rendet helyre ne állíthassa. D. Carlos szándéka a' királyné hadi seregét szüntelen foglalatostkodtatni, 's ön személyében Burgosig vagy épen Madridig nyomulni; Merino pénzt és segédesapatekat kapott; nem sokára nagy dolgok történnek, megbizonyítandók azt, hogy Carlosnak számos baráti vannak a' seregben 's a' t. —

LENGYELORSZÁG.

Kalischból aug. 18ról indult hírek szerint odá már 50,000 főnyi sereg gyűlt össze minden fajtából. A' táborozás folytában fényes katonai gyakorlások fognak tartatni. Legszembeötlőbbek az ázsiai mohammedanus katonák, mind fürge lovakkal, mind különös ruházatjuk 's fegyvereikkel. —

NÉMETORSZÁG.

Nyilvános lapok szerint Carlsruheből aug. 28ról: — „A' második kamara tegnapesti ülésében Winter statusminister a' nagyherczeg azon leírását közlé, mellyben őt megbizáhogy a' kamarák felírását a' nagyhg. nevében fogadja el 's az or-

szágyűlést rekessze be. Ennek következtében a' nevezett minister ma 11 órakor elfogadá a' nagy hgi lakban az országgyűlési felirásokat átnyújtó küldöttséget 's 12 órakor meg is történt a' bérekesztés, jelentvén a' minister a' nagyherceg nevében, hogy a' nagyhg az országgyűlést aug. 26án végzettnak határozza 's ennél fogvást az bezárt-nak nyilvánítatik. A' 2dik kamara még rövid ideig együtt maradt, hogy elnöke bucsúzhassék el tőle. —

A' legújabb iskolai törvények szerint azon tanulóknak, kik Münchenben kívánnak szünnapjaik alatt maradni, e' végre a' rendőrségnél kell bemutatniok törvényesítő jegyeiket, 's onnan nyérniök maradásra engedelmet. —

N É M E T A L F Ö L D.

Brüsszelben a' követház aug. 26án az idegen-törvényjavaslatról vitázott. — Hollandi Flandriában mindenütt hirül adatott, hogy kemény büntetés alatt tilos minden hollandinak belgával közlekedni, vagy pedig belga földre lépni. A' hollandi határ-örsemeket megkettőztették, 's az egész határvonalon vadászokat állítottak. Ott állhatnak ezek, csak be ne rontsanak Belgiumba. — A' fenemlített idegeni törvény abban áll, hogy szabad legyen a' ministeriumnak minden politikailag veszélyes idegent 's külföldit eltávolítani. E' törvényt a' képviselőház biztossága inkább súlyosítá, hogy sem enyhíté, de a' követházban magában hevesen megtámadák azt többen, kik közt Brouckère, Julien, és Gendebien uu. említendők: Ezen utóbbinak indítványára a' ministerség akaratja ellen megállapított, hogy a' törvény csak ideigleni, (három évig tartó) legyen, ne pedig állandó. A' kamara e' tekintetben elfogadá, hogy minden Belgiumban lakó külföldi, ha koczkaztatja viselete által a' nyilvános nyugalmat, vagy a' külföld által olly vétség vagy gonosztét miatt kárhoztaiék, melly az 1833. oct. 1beli törvény-nél fogva kiadatást parancsol, oda kényszeríthetik a' kormány által, hogy bizonyos helyről távozzék el, bizonyos helyen lakják, vagy az országot is hagyja el. De nem értetik ez olly külföldre, kinek engedelmé van már Belgiumban lakni, vagy belga leányt vettől, vagy belga vaskeresztje van.

A M E R I K A.

Ujyorki levelek aug. 1ről híret hozzák, hogy Havannában jul. 12én a' barnák felzendültek, de elnyomattak, 's mintegy 30 közülök minden további nyomozás nélkül agyon lövetett, miután az elfogatáskor harezra került a' dolog, 's mintegy 15 barna 's 5 fehér a' csatahelyen maradt. E' rabszolgák úgy nevezett emancipado-k voltak, kiket az angolok rabszolga-hajókról szabadítottak meg, 's Cubán a' spanyol kormányzónak azon föltét alatt adattak által, hogy öt évi tartózkodás után a'

gyarmaton szabadok legyenek. Ugyane' tudósítá-sok azon hirt is hozták, hogy a' nép legrövidebb uton szolgáltat magának igazságot a' játékházak birtokosai, 's a' koczka v. szerenc-ejátékokat lak-helyeikben megengedők ellen. Natchezben, 's Uj-orleansban a' nép a' játékházaknak rohant, össze-tördelt mindent, elűzte a' banktartókat, kik mind Ujorleansba futottak; Livingstonben pedig két vándorpapot akasztott fel, éföltt pedig tíz barnát. A' szerencsétlen két pap a' rabszolga-főlszabadítást hirdette, azon ürügy alatt, hogy a' barnákat zendülésre bizgassa. — Mint tudjuk, e' déli tartományokban a' rabszolgaságnak önzésből nagyon hatalmas védei 's pártfogói vannak. A' barnák közt mint mondják összeesküvés födöztetett volt, mellynek jul. 10kén kellett kiütnie. Célja volt, haigaz, az egész Mississippivölgyet le Ujorleansig fölzendíteni, valamennyi fehér férfit 's rút fehér asszonyt megölni, 's csak a' szépeket kimélni meg. A' fő bujtók közül mintegy 4 vagy 5 fehér rövid kihallgatás után felakasztott. —

T Ö R Ö K O R S Z Á G.

Felső-Albaniában a' szakadás még folyvást tart. Tudva van, hogy jul. vége felé fegyveres hajó érkezett Scutari vár közelébe. A' basa, hogy az élelem-kiszállítást lehetővé tegye 's biztossítsa, 500 embert küldé a' kiszállítás-fedezésre lovakkal 's társzekerekkel, kik noha folyvást háborgatták őket a' fölkelők, aug. 3ig megtariották állásukat, de az élelmet ki nem bírták a' hajókból szállíttatni, 's a' várba hordatni. E' napon azonban a' fölkelők több mazori által támogatva megrohanák az őrcsapatot, 's miután 130 embert abból levágtak, 300at pedig, kik körülvéve, megadni kénytelenítették magukat, elfogtak, teljes győzedelmet nyertek a' basán. Valamennyi ló a' fölkelők kezébe jutott. E' szerencsétlenség végre megtörni látszott a' basa bátorságát, 's levelet küldé Scutari város véneihez, mellyben fegyvernyugvást ajánl, egyszersmind szabad elmenést a' várórség részéről 500 főig, kikkel csak addig akar a' várban ő is maradni, míg Koustantinápolyból válasz jövend oda küldött tudósítására, mellyben kiméltetni javasla' a' fölkelőket. Továbbá kezekedik az ellenségeskedés kezdete óta okozott károkért. A' lakosok gyűlésökben azonban az végezték, hogy ez ajánlások nem fogadtatnak el, hanem minden alku alapjául 's föltéteül kívántassék, hogy a' vár adassék előbb által. Ámbár a' basa csak időt akart nyerni, még is kénytelen lesz hihetőleg engedni a' körülményeknek. Legújabb hírek szerint a' Koustantinápolyból várt ostromzáró török hajósereg a' basa segedelmére szárazföldi katonaságot hozva födelén, Albania partjaihoz megérkezett. Meg látjuk mit fog használni.